№ 86. Sestdeen, 27. oktobrî. 1907.

Makfâ,
Jelgawâ sanemot:
par gadu . . . 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . — „ 60 „
Par adreses pahrmainu jamaksâ 10 kap.

Latweeschu Awises.

Makfâ,
pa pastu peesûtot:
par gadu . . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 60 „
par 1/4 gadu . — „ 90 „
Uf ahrsemèm 4 rub. 50 kap., 2 rub. 30 kap., 1 rub. 20 kap.

Jsnahk diwreis nedelâ.

Redakzija un ekspedizija:
Jelgawâ, Kangibsern celâ № 14.

86. gada-gahjums.

Sludinajumi makfâ:
par sihku rakstu rindiņu 8 kap., preekschpusê 20 kap.

Tagad dsihwoju
Pasta celâ № 35
pretim „Kruschokam“,
Jelgawâ.
Drehbneeks
J. Seskis.

Saudsejeet sawus plauschus!

Leelisskee peeprasijumi pehz Turku

Ottoman-tabakas

Kir-Basma 1/4 mahrz. — 40 kap.
1/8 mahrz. — 20 kap.

daudsôs apgabalôs Kreewijas walsti un ahrsemês muhs pamudinaja nodarbotees ar schis tabakas smalkaku ispehtischanu. Kad salihdsinaja tahku

Kir-Basma ar daudsâm zitâm tabakas sortêm, tad gala isnahkums bij:

Kir-Basma ihsta Turku import-tabaka;

Kir-Basma eewehrojama zaur sawu koti maigo garschu un patikkamo dabigo aromatu;

Kir-Basma nesatur sewi nekahdus peemaisijumus no smarschigâs, bet plauscheem ahrkahrtigâ mehrâ kaitigâs tabakas „Schwari“ un tadehk

Kir-Basma nekad neissauz klepu un saudsê smehketaju kungu weselibu.

Zeru, ka ari schejeenes godatâ publika, ismehginajusi tabaku Kir-Basma, leezinâs wisas winas labâs ihpaschibas.

Tabakas magasina
Sch. Engelsohn
Jelgawâ, Pils celâ № 7. Telefons № 245.
Dabujama it wisur.

Wehleschanu zihna Rigâ

beigusês, kâ jau bij jabihstâs, ar sozialdemokratu kandidata Dr. Preedkalna uswaru. Ansbergim un Oernam zihnâ atkahpjotees, no wineem par labu nodotajâm balsim Fr. Groswalds dabujis klaht tikai 516, turpretim Preedkalnam sanahzis par 1607 balsim wairak, nekâ pirmajâs wehleschanâs. Tâ Preedkalns galu galâ dabujis par 371 balsi wairak nekâ Groswalds un Rigas 2. kurijâ eewehlets par walsts domneeku. Pee schi behdigâ isnahkuma wainigi, zik schimbrischam waram pahrredset, pa labai teesai ari paschi Latweeschu reformu partijas wadoni, kuri Groswalda labâ noslehdsa kompromisu ar Wahzu konstituzionelo partiju. Wineem no daudsi pusêm ne bes eemesla pahrmet, ka wini rihkojuschees pahrak patwakigi, eepreeksch nekahdas plaschakas sapulzes nesasoukdami, nedsi ari ar zitu Latweeschu grupu preekschstahwjeem aprunadamees. Tahlak mehreno Latweeschu weenoschanos ne masumu kaweja abu mehreno Latweeschu laikrakstu „Rigas Awises“ un „Latwijas“ kildoschanâs sawâ starpâ taisni pa wehleschanu laiku. Par Groswaldu noteikti eestahjâs tikai „Latwija“, bet ari tikai paschâs pehdejâs deenâs. Tatschu wisleelakâ atbildiba par Preekdalna eewehleschanu uskraujama Latweeschu „demokrateem“ un „progresisteem“ un ziteem winu beedreem ap Ansberga un Oerna karogeem. Ka wini pahrwehleschanâs pa leelakai daļai waj nu balsojuschi Preedkalnam par labu, waj atkal pawisam no wehleschanâm atturejuschees, ta ir leeziba, ka winu aprindâs walda wehl arween tihri schaušmiga tagadejâ politiskâ stahwokla neisprasschana.

Tâ tad ari schoreis no Rigas Latweeschu wahrdâ walsts domê runâs sozialdemokrats. Ka wina runas nenahks Latweeschu liktenim par labu, bet gan tikai palihdsês uswelt muhsu tautas attihstibai wehl smagakus slogus wirsû, par to gan neschaubiees neweens, kas zik nezik spehj saprast politisko apstahkku wirseenu Kreewijâ.

No ahrsemèm.

Par Moltkes-Hardena prahwu

raksta konserwatiwais Berlines laikraksts „Der Reichsbote“ starp zitu schâ:

„Pâr wisâm leetâm nedrihkst zeest kluſu par breesmigajâm wainâm, kahdas schi prahwa atklahjusi. Kas daudseem, sewischki galwas pilsehtâ, jau sen bij sinams, tas sche tizis schaušmigi gaischs. Tahda tikumigo juhtu pagrimschana zilwezes augstumôs, kahda sastopama tikai nihkstoschâs tautâs un schkirâs, tautas kareiwisko dehlu isleetoschana pretdabiskâm kahribâm, neleetigi walkajot amata waru, kâ to pat wismeligakâs sozialistu lapas nebuhtu usdroschinajuschâs apgalwot. Un schis tikumigâs iswirtibas nesejs peeder pee paschâm augstakajâm muischneeku ziltim, daschi ir rada waldneeku namam, wisi ir weetâs, kas augsti pazel pahri par „semo puhli.“ Nelahgo ahrejus apstahkkus, truhkumu, sozialu maswehrtibu wini newar minet kâ aisbildinajumu sawâm maldibâm. Kam wajadseja buht sawas tautas wadoneem, tee tkuwuschi par winas pawedejeem, aismirsdami, ka augsta zilts usleek augstus peenahkumus. Un ka tee buhtu tikai reti isnehmumi, to deemschehl ari newar sazit. Pawisam otradi: tâ ween isleekâs, ir kâ sche parahdijusês iswirtiba buhtu tihpiska sinamai pahrehdinatai un panihkuschai schkirai sewischki noslehgtâs aprindâs. Hardens sawâ aisstahweschanas runâ apgalwojis, ka weselas kawalerijas regimentes ar scho notikumu sasirguschas. Tas saskan ar Berlinê wisplaschakâs aprindâs waldoscho pahrleezibu. Te nu zeļâs jautajums, waj wadoschâs militariskâs aprindas, waj poliz ja, kurai wislabak wajadsetu sinat, kahdâ mehrâ schis pretdabiskais netikums isplatijees, waj tâs juhtâs nespehjigas, schai leetâ ko darit un grib wisu atstaht pa wezam? Protams, ar ahreju kaunuma apspeeschanu ween nekas nebuhs parahkams. Kas sehrgas sagrahbtajâm aprindâm mobinâs sirds sinu, kas wineem aisrahdis, ka wini ar sawu beskaunigo rihzibu netik ween isposta paschi sewi un sawas familijas, bet ari pawairo pilsonu starpâ plaschi sastopamo nizinaschanu pret muischneezibu, saitê tronim, kuram wini stahw tuwaku nekâ ziti mirstigee, ja, eedroschina ari muhsu eekschejos un ahrejos eenaidneekus zaur tâm panihkuma sihmèm, kuras wini walkâ kâ sawas tikumigâs iswirtibas Kaina sihmi.

Sche wajadsetu ari basnizai atzeretees sawa peenahkuma, pamahzit un teesat, neskatotees uf personu. Eekschejas misionâ darbs jastrahdâ netik ween pee zilwezes padibeneem, bet ari tautas augstumôs. Abâs weetâs darbs weenadi gruhts. Deemschehi misiones darbu pee isglihtotajeem un augsti stahwoscheem allasch aismirst. Tur atklahtu wahrdu weegli usskata par neisglihtibu, tur kautrejâs launumu saukt pee ihstâ wahrda. Tadehk newar brihnitees, ka basniza nahk lischkibas slawâ, ka wina, negribedama teikt augstmaneem taisnibu ozis, saudê sawu eespaidu ari pee tautas, kura ar pirksteem rahda uf augstako schkiru netikumeem. Tagad mums naw wajadsigs gludu, sinisku apzerejumu, kuri wisus glauda un neweenam nesahp, bet satreezoschu aizinajumu uf atgreeschanos no grehkeem, tahdu sprediku, kuri modinotu ari augsti stahwoscho sirdis. Jo par to newar schaubitees: ko Moltkes-Hardena prahwa mums schaušmigu atklahjusi, tee taschu ir tikai simptomi, sekas, augli, ne zehloni. Ka tahdas leetas wareja notikt, pee tam wainiga wisa tauta no wisaugstakajâm lihdsi wisemakajâm weetâm. Kur wiss dibinâs tikai uf ahrejâ, kur wisâs schkirâs, tiklab starp eerehdneem un ofizeereem, kâ tirdsneezibas un strahdneeku aprindâs walda dsina tikt uf preekschu par katru maksu, wisnekautrigakâ pelnas un baudu kahre, kur dsihwes zihna teek lihdsi asinim isnihzinata, kur muhschibas wehrtibas nizina, kur religiju, basnizu un tikumibu pawisam atstumj pee malas, waj wislabakâ gadijumâ atstahj tikai kâ audsinaschanas un paraduma produktu, tur augliga seme wisadeem netikumeem sagatawota. Waj panihkschana, kuras pehdas rahda Moltkes-Hardena prahwa, wehl apturama? Par to lai pahrdomâ tautas waditajs un apsinâs ari sawu teesu wainigi pee tâs dramas, kurâ wini ari paschi buhs ar schaušmâm noskatijuschees. Galu galâ te ir runa par wisas Wahzu tautas eksistenzi, un ahrsemês muhsu tautu jau sahk skaitit pee dekadenteem. Pats pehdejais laiks to eewehrot.“

No Anglijas. Dselszeļneeku streika leetâ. Pehdejâ sapulzê dselszeļu kalpotaji ar 76,925 pret 8000 balsim nolehmuschi, aisrahdit wiseem dselszeļneekeem, ka dselszeļu kompanijas atraidijuschas prasibas, kuras kalpotaju delegati tâm lika preekschâ. Relsê ar to dselszeļneeki peeprasa sawu beedru domas par to, waj un kad ussahkt dselszeļu generalstreiku, kâ atbildi kompanijâm. Tâ ka nogaidamos ari daschu sihkaku darbniischu atbildes, tad lihdsi streika ussahkschanai war paeet daschas nedelas, — bet tad tas ari isnahktu taisni uf Seemas swehtku nedelâm, kas buhtu sewischki smags treezeens Anglijas tirdsneezibai.

No eekschsemèm.

Par trescho walsts domi

Wahzu brihwprahtigâ awise „St. Petersburger Ztg.“ raksta, ka galejeem labajeem jau tagad walsts domê isnahkot gandrihsi majoritate, un isschkiroschâ majoritate buhschot tai partijai, ar kuru labee eeschot kopâ. Bet pehz kahdas programas strahdâs schee galejee labee — monarkisti, ihstee Kreewi u. z. — par to atklahtibâ nekas wehl neesot sinams. Oktobristi wehleschanâs gandrihsi wisur beedrojuschees ar galejeem labajeem, turpretim tahlak mairs ar wineem kopâ negribot eet, bet meklejot sadotees kopâ ar kadeteem, lai tâ domê nodibinatu mehrenu konstituzionelu zentru. Sozialistu trokschnotajeem un tukschu frahsu skandinatajeem nahkamajâ domê nekas labs neesot paredsams: weenkahrt winu nebuhschot daudsi un otrkahrt presidija buhschot stingraka un pratischot winus sawaldit. Bes tam nahkoschâs domes sastahms buhschot inteligentaks un wairak peegreesischotees nopeetnam darbam.

Tahlak min. Wahzu awise beedina Baltijas Wahzu aisstahwjus, dibinat walsts domê sawu ihpaschu frakziju, jo tas nosihmetu speziali Wahzu intereschu aisstahweschanu, un tas waretu paschai Wahzu leetai tikai kaitet. Esot wehlejams, kaut Wahzu domneeki pabalstitu Kreewijas parlamentâ stingri konstituzionalos elementus. No eewehleteem Wahzu domneekeem tas ari pateesi esot sagaidams.

Osola un wina beedru prahwa.

Otras walsts domes sozialdemokratisko lozekku Osola un zitu prahwa tiks isteesata senatâ nowembra mehnescha otrâ pusê. Prahwa wilkschotees 2 lihdsi 3 nedelas.

Kolera.

Pehz 24. oktobra telegrafa sinâm is Tiflisas, Jekaterinoslawas, Poltawas, Nischnij-Nowgorodas, Chersonas, Tomsks, Nowotscherkaskas, Tschernigowas, Omskas un Rostowas pee Donas — saslimuschas 28 un miruschas 17 personas. Daschâs weetâs kolera jau pilnigi isbeigusês. Wispahrigi sehrga sahk atslahbt.

Noseegumi.

Sewastopolê pirms pristawa Gwosdewitscha nokauschanas ta pate laupitaju banda usbrukuse Georgijewas klosterim. Laupitaji sasehjuschi muhkus un nolaupijuschi naudu. — Jekisawetgradâ uf galwenâs eelas Priluzka un Winizka kantorî eegahja trihs rewolwereem apbrunoti wihri un nolaupija starptautiskâs bankas artelschtschikam 7309 rubkus. Usbrukuma brihdî kantorî bij wairak eerehdni. Artelschtschiks bij apdroschinats pret usbrukumeem. — Lidâ naktî uf 21. okt. pastrahdata meschoniga slepkawiba: weetejee eedsihwotaji Bojarski, tehws ar dehlu isweši no pilsehtas un nogalinati ar zirwi. Bojarska seewa uf sawa bsihwokla sleegschna gruhti eewainota. — Warschawâ schauschanâs uf Krachmalnajas eelas turpinajâs kahdas 2 stundas. Banditi, kuri bij celenkti kahdâ namâ, schahwa no tureenes ar braunineem uf kara spehku un poliziju, pee kam wairakas personas nejauschi tika eewainotas. No eewainoteem kahds gorodowojs un saldats miruschi. Ari weens no eewainoteem banditeem nomiris. — Rewelê, „Dwigatel“ fabrikas tuwumâ, 23. oktobrî peezeem schahweeneem eewainots strahdneeks, kursch negribejis klausit streikotaju noteikumeem. — Tiflisâ 23. okt. laupitaju banda eelausâs Schawerdowa namâ, nogreesa nama saimneekam galwu, seewai, behrneem un wezam tehwam redsot, sazirta mironi gabalôs un nolaupija 60 rbl. — Pawlogradâ 8 apbrunoti banditi eelausâs Hofmana bankas kantorî un nolaupija 14,830 rubkus. — 8 werstes no Pensas laupitaju bars usbruka kahdam pretschu brauzeenam uf Sisranas-Wjasmas dselszeļa. Schandarmi apzeetinaja 2 kaundarus ar laupitâm mantâm; tee usdewa wehl 2 zitus sawus beedrus.

No Peterburgas. Issaukti atentati. Pee nogalinatâ zeetuma waldes preekschneeka Maksimowska apbedischanas Wolkowas kapsehtâ isdariti wairak apzeetinajumi, jo teroristi bijuschi nodomajuschi pee apbedischanas zeremonijâm nogalinat dimus ministrus — finansu un teesleetu ministrus un wairak augstus eerehdnus no galwenâs zeetumu waldes. Bet paschi nosedsneeki isturejuschees tik nedroschi un schaubigi, ka polizija winus eewehrojuse un apzeetinajuse.

— **Namneeku beedriba.** Sem pilsehtas domes lozekka H. Wissendorfa preekschsehdes, kâ „Nowoje Wremja“ sino, prahwaks skaits galwas pilsehtas namu ihpaschneeku noturejuschi sapulzi, kurâ uf sapulzes waditaja eekustinajumu nolehmuschi: dibinat Peterburgâ namneeku beedribu, kahdas Baltijâ lihdsi schim pastahw jau Rigâ un Leepajâ. Sapulze usdewuse H. Wissendorfam isstrahdat statutus jaunai beedribai.

— **Pulzinsch isglihtotu Latweeschu,** kâ laikraksti sino, dibinot Peterburgâ jaunu beedribu isglihtibas noluh-

keem, kà: kursu sarihkoschanai, preekschlasijumu notureschanai, bibliotekas bibinaschanai u. t. t. Dibinataju preekschgalâ stahwot A. Greeses kgs.

— **Bijuschà eekschleetu ministra beedra Gurko leeta** eesahkta isteesat 23. oktobrî senatâ. Apsuhdseto aisstahw sw. adw. Kasarinows. Gurko neatsihstàs par wainigu ne amata waras pahrkahpschanâ, ne nolaidibâ.

— **Awischneeku teesibas treschajà domê stipri aprobe, schotas.** No katras awises netikschot peelaists wairak par weenu sinotaju, uz kura eeejas biketes buhschot wina gihmetne. Awischneeki buhschot pilnigi schkirti no domneekeem un newareschot or teem satiktees domes luluarôs, kà tas bij lihds schim. „Now-Wremjà" pret schahdu rihkojumu parahdijees skarbs raksts. Neesot bijis eemesla baiditees, ka awischu korespondenti, luluarôs satikdamees ar semneekeem, waretu uz teem darit kaunu eespaidu, — semneeki nemaz neesot tik lehti pahrleezinami. Bet isnahkums tagad buhschot tas, ka treschà dome atklahtibas preekschà buhschot nenoteiktaka, neskaidraka.

No Maskawas. Latweeschu disertazijas aisstahweschana. 15. oktobrî aisstahweja pee weetejàs uniwersitates sawu Dr. med. disertaziju muhsu tauteets Krimbergs, Latweeschu studentu pulzina „Fraternitas Moscoviensis" beedrs. Disertazija bij isstrahdata labi un ispelnijàs oponentu atsinibu, kuri atrada Krimbergu par Dr. med. grada zeenigu. Krimbergs sagatawojàs jau wairak gadus uz profesuru pee Maskawas uniwersitates, kurai tas preeksch 3 gadeem tika schai noluhkà peeskaitits. (L)

— **Sozialistu un akademistu studenti.** 19. oktobrî, kà „Gol. Moskwi" sino, sozialistu studenti gribejuschi peerunat wisus zitus studentus uz diwu deenu streiku par peeminu teem beedreem, kuri dabujuschi zeest 1905. g. 20. oktobrî. Pahrejee studenti (akademisti) tam nepeekrituschi un, kad sozialisti draudejuschi ar waras darbeem, tad tos isdsinuschi koridorâ. Nu sozialisti sapulzejuschees gehrbistabâ un sahkuschi dseedat sehru marschu, bet akademisti ar swilpschanu un schnahkschanu peespeeduschi dseedatajus apklust.

No Tschernigowas. Sistematiskas dedsinaschanas, kà „Golos Moskwi" sino, Tschernigowas gubernâ noteekot pee teem muischneekeem, kuri peederot pee ihsto Kreewu kauschu saweenibas. Pehdejà laikà nahkuschi preekschâ wairak nekà 100 ugunsgrehki.

Widseme.

No Rigas. Breesmiga nahwe. 22. okt. ap plkst. 11 deenà sadega Rachila Lulowa (Lulhof). „Rischsk Westn." pasneedz schahdas tuwakas sinas: Rachila Lulowa katastrofas laikà atradàs kehki un, kà redsams, gribeja kaut ko pagatawot; kalpone bij isgahjuse. Laikam L. gribejusi aisdedsinat petrolejas kehki, pee kam pehdejais eksplodejis un uguns azumirkli apnehmuse nelaimigo seeweeti. Kà redsams, wiss tas notizis ar tahdu ahtrumu, ka L. naw bijis eespehjams isskreet no kehka un pasaukt palihgus. Persona, kuea pirmà eegahjuse dsihwokli, stahsta, ka istaba bijuse pilna ar duhmeem un nelaimigo L. wairs nebijis eespehjams glahbt: wina gulejuse uz grihdas bez dsihwibas sihmêm. Gulamà istabâ bij dsirdama masa behrna steneschana, kas jau bijis ruwu nosmakschanai; winu isnesa no dsihwokla un isglahba no nahwes. L. sadeguse wisa kermena preekschejà daka un ahda zitàs weetàs nowilkusès, kà mumijai. L. wihra nebija mahjâ. L. lihkis nobots ismekleschanas nodalâ.

— **Jaunas awises.** Kà laikraksti sino, tad esot isdotas konzesijas schahdàm jaunàm awisêm: 1) Sinotajs" (redaktors P. Stutschka, isdewejs N. Kelss), 2) Baltijas Atbalss", uz adwokata Ewersa wahrda; pirmais numurs isnahkschot jau nowembra sahkumâ, kamehr kahrtigi ikbeenas tikai no nahkama jaungada.

— **Saldata paschsleepkawibas mehginajums.** Pirmdeen saldatu patruka braukusi ar kugiti no Ilguzeema. No twaikoschischa iskahpjot, weens no saldateem isschahwis uz sewi, bet nekehris. Winsch gribejis schaut wehl reis, bet beedri winu sakehruschi un nodewuschi preekschneezibai.

— **Slepens emigrantu kantoris** nesen atkal useets Rigâ. Schis „kantoris" nodarbojees ar tahdu personu aisgahdaschanu uz ahrsemèm, kuràm schahdu waj tahdu eemeslu behk Kreewijà nebijis eespehjams ilgak usturetees. Tà ar schi kantora widutajibu aisbehguschi uz ahrsemèm loti daudz politiskee isbehguschi kareiwji u. t. t. Kantora darbiba bijuse loti plascha, tà ka pat no wisàm Kreewijas malàm eerabuschees te emigranti, par ar gimeneèm. Par aisweschanu lihdz Nujorkai kantoris nehmis 120—160 rbl. no galwas. Bet Londonà „agents" peeprasijis atkal 150 rbl., pretejà gadijumà atteikdamees tos tahlak west. Pateizotees peekrahpto suhdsibàm, kantorim nahkts uz pehdàm. Galwenee wainigee esot apzeetinati.

— **Atswabinati** 22. okt. wakarà no zeetuma Dr. Preedkalns un Mils. Pret wineem suhdsiba naw zelta. Paturets zeetumà, kà „R. Tgblt." sino, reisê ar wineem apzeetinatais Kolotajs Dermanis, bijuschais Rigas federatiwàs komitejas un rewoluzionarà skolotaju biroja lozeklis.

— **Peterburgas teesu palatas delegazija Rigâ** isteesaja 3 apsuhdsibas pret rakstneeku Apsesbehlu alias Karli Apsiti; schis apsuhdsibas isteesaja saweenotas weenà. Apsesbehls bija apsuhdsets par to, ka 1905. g. 18. okt. Zehsts sasauzis kauschu mihtinu, kur sawàs runàs agitejis pret waldibu, usmusinajis laudis uz brunotu sazelschanos, leedsis maksat nodokkus, sehdsis dsehreenu un zitas pahrdotawas, kà ari lasijis naudu eerotschu eegahdaschanai, ar ko tautas milizija apbrunot, lai eetu karà pret waldibas kara pulkeem un t. t. Bez tam winsch leedsis dot rekruschus, ispildit pastahwoschàs waldibas eerehdnu pawehles un d. z. Bez tam Apsesbehls bija apsuhdsets ari par to, ka noturejis kauschu mihtinus Lubejà un zitur, kur ari

Tomehr naw labaku papirosu kà
„Riga" 25 gab. 15 kap. 10 „ 6 „
kastischu eepakajumà (gara formata)
un
„Nowost" 25 g. 15 k. 10 g. 6 k.
papihra eepakajumà (wideja formata).
Jhsti tikai no
A. S. Maikapara, Rigâ.
Dabujami wisur.

lihdsigi agitejis un musinajis. Palata winu, kà Rigas laikraksti sino, noteesaja uz 3 gadeem noseedsneeku pahrmahzischanas nodalâ.

— **Pahrwehleschanu isnahkums.** 23. okt. pee pahrwehleschanàm nodotas 12,400 balsis, t. i. par 588 balsim masak, nekà pee I. wehleschanàm 17. oktobrî. Balsis nodotas schahdâ daudzumâ: 1. wehleschanu eezirknî 1696 preeksch Grosswalda un 760 preeksch Preedkalna, 2. eezirknî 2010 un 1146, 3. eezirknî 1408 un 2869, 4. eezirknî 884 un 1594. Tà tad Grosswaldam kopâ 5998, bet Preedkalnam kopâ 6369, t. i. par 371 balsi wairak.

— **Preses sinas.** Schurnalu „Stari" atpirkuse un turpmak isdoschot „Salksch a" apgahdiba. — Seltmata lugu „Smagais gaifs" dramatiskà zensura naw atkahwuse israhdèm. (R. Bl.)

No Kihschu esermalas. Rets atgadijums. Scha gada wasaras-swehtkôs kahds J. S., pabraukajotees laiwinà pa Kihschu eseru, bij nejauschi pasaudejis sawu selta gredsenu. Septembra mehnesî swejneeki isswejoja starp zitàm siwim kahdu ap 4 mahrzinas smagu asari, kurà tika atrasts J. S. wasaras-swehtkôs pasaudetais gredsens. (L)

No Kokneses. Behgot noschauts. 18. okt., kà „D.-Z." sino, draguni weduschi eerotschu laupitaju Peteri Leju (Bewerinas pag.) uz Leelwahrdi. Apmehram 5 werstes no Kokneses Leja izlezis no rateem un laidees behgt, bet wedeji winu noschahwuschi.

No Zargrada (Dwinskas apr.). Pehdigajàs nedekàs sche ir wisa apkahrtne ustraukta zaur kahdu **laupitaju bandu**, kura sche waj katru deenu isdara usbrukumus gan zekotajeem uz leelzeka schejeenes meschà, gan sahdsibas apkahrtnes mahjàs. Tà ka usbrukumi zekotajeem top isdariti pat deenas laikà, tad zekoschana no Dunawas uz Zargrada dselszeka peestahtni ir sewischki bihstama. No wisa ir wehrojams, ka schi banda sastahw is dascheem schejeeneescheem, kuri slapstàs no polizijas jau no aispehrnàs rewoluzijas laikeem un no wina pabalstitajeem jeb lihdsdalibneekeem, kuri palihds ihstajeem banditeem slehptees un ir par widutajeem pee laupijumu aisgahdaschanas un laupitaju usturа apgahdaschanas. Tà ka polizijas pahles pee laupitaju saguhstischanas lihds schim ir palikuschas bez nekahdeem panahkumeem, tad weetejee eedsihwotaji ir nolehmuschi drihsumà sapulzetees dehl aisdomàs tureto laupitaju lihdsdalibneeku isbalsoschanas is pagasta. P. Kreevans.

No Matischeem. Mahzitaju Andreewu Needru Matischneeki, kà „L." sino, negrib laist projam. Draudses delegati nesen sapulzejuschees pee wina un solijuschi paaugstinat wina neleelo algu par apm. 1000 rbl., lai tik winsch paleek Matischôs. Needras kgs solijis rakstit Leepajneekeem, lai tee winu wairs newehl.

No Aiskraukles. Behdiba ar rekruscheem. Aiskraukles pagasta wezakais sinojis aprinka kara klausibas komisijai, ka rekruscha R. Baloscha brahlis patlaban nomirис. Balodim pehz tam peeschkirti atweeglinajumi kara klausibas sinà. Bet wehlak israhdijees, ka sinas par brahka mirschanu ir meli. Tapehz B. nonemts deenestà, bet pagastwezakais, kà „R. W." sino, nodots teesai.

No Leepas. Pagastwezakà un skrihwera slepkawas, trihs zilweki, kà „R. Ztg." sino, esot apzeetinati Walkas aprinkî. Weena apzeetinatà, kahda D. pase atrasta netahl no Leepas pagastnama, kaut gan winsch pats apgalwojot, ka toreis bijis Rigà pee kahda pasinas.

No Palsmanes. Daschadas sinas. Palsmanes pagasts atrodàs meschèm bagatà apgabalà, kur robeschojàs daudzu apkahrtnes muischu leelee meschi, kalab sche, zik noskahrstams, eeweesees deesgan daudz wilku. Pa wasaru gani stahstija schad un tad redsejuschi schos sendeenàm aismirstos weesus. Bet uz rudeņu pusi pelekswahrtschi palikuschi tik pahrdroschi, ka eelaususchees wairak weetàs laidarôs, saplosidami sihklopus. Tà nupat tejeenes W. pusmuischà, tihri wisapkahrt plaschi apdsihwotà weetà, nakti wilks eelausees stallî un issteepis waj paschu treknako aitu. Ari blakus esoschà Ramkas pagastà wilki wairak mahjàs apmeklejuschi aitu kuhtis, padaridami postu. Tagad nu gaida tik ustrihtam pirmo sneegu, kad nodomats isrihkot medibas uz pahrdroschajeem weesеem.

Gan te ir tàpat kà zitur leelas eestahdes, kà krogi un monopola bode, kur „nodser naudu, nodser godu, nodser baiko augumina", tomehr bez tam plaschi sche wehl nodibinajuschàs ari tà sauktàs „kustoschàs" restorazijas, kur katra tumumà top apgahdats ar stipreem dsehreeneem. Sekas ir pluhkschanàs un kauschanàs. Tagad nu polizija sahkuse schos nedarbus gaismà zelt un wairak personas nobotas teesai. W.

No Druweenas. Sche pehdejôs gadôs notikuschas beeschas skolotaju mainas. Pehrnà gada pawasari te weetu atstahja muhsu ilggadejais skolotajs K., kursch ar kreetnàm sekmèm sche 26 gadus bija strahdajis, aiseedams zitâ weetâ tahdâ paschâ darbâ. Skola pa wasaru palika tukscha, tikai pawehlu rudenî, pehz ischetrreisejas wehleschanas, peenehma Peterburgas semstes skolas audseknî Resno par skolotaju. Daudzreisejo wehleschanu issauza tas, ka wezajam skolotajam bija tikai ap 200 rbl. algas un no jaunajeem kandidateem neweens weetu par scho algu negribeja peenemt, kamehr pagasta tehweem pehz ilgas stihweschanàs bija jadod 250 rubl. algas. Bet ari schis skolotajs palika tikai par seemu, pawasari aisgahja winsch prom. — skola atkal palika tukscha un glihtais skolas dahrsinsch stahweja neapkopts. Schoruden nu par pirmo skolotaju eewehleja Deembehrna k., kursch schai paschà skolà jau 5 gadus kà otrais skolotajs darbojees. Zerestim, ka winam buhs lemts polikt ilgaku muhschu.

Pa wineem juku laikeem Druweenas pagastà nekas ahrkahrtigs nenotika, ne laupischanas, ne dedsinaschanas, jo pagastam preekschgalâ pee stuhres stahweja wihri ar pareiseem un nodibinateem dsihwes usskateem, kuri ar prahtu pagasta dsihwes laiwu loimigi iswadija zaur wiseem rewoluzijas wilneem, ka scheeneeschi nekahdu soda ekspedizijas bahrdsibu neesbaudija. Tomehr pehdejà laikà ari sche ir notikuschas beeschas kratischanas, saweenotas ar aresteem, lai gan daka no aresteetem atswabinati, kurpreti daschi no wineem wehl sehd zeetumâ. S.

No Wez-Gulbenes. Tureenes Wahzu kolonisti, 14 gimenes, sastahwoschas no kahdeem 50 lozekleem, eesneeguschi Widsemes gubernatoram luhgumrakstu, kurà suhdsàs, ka wini esot sche padoti bada nahwei, un luhds weetejo administraziju, apschehlotees par wineem, dodot lihdsekkus atpakaļ kluhschanai uz Saratowu. Leetu ismeklejot, pahrleezinajàs, ka winu stahwollis pateesi behdigs, un atwehleja wineem zeku par paseminatu tarifu. Bet nelaimigee nebij spehjigi pat scho 1/4 daku samaksat. Wajadsigà suma, kà laikraksti sino, Rigà sawahkta priwatà zekà.

No Tehrpatas. Laupitaju noteesaschana. 9. un 10. oktobrî Rigas apgabalteesas delegazija Tehrpatâ isteesaja apsuhdsibu pret laupitaju bara dascheem lozekleem, kuri 1905. g. beigàs Kunumines un Eristes muischàs bij nolaupijuschi eerotschus un naudu, kà ari kahdam bodneekam prezes. Apsuhdsetee atsinàs par wainigeem, un winus noteesaja: atnemot wisas teesibas un preekschrozibas, pee spaidu darbeem — Augustu Kristapsonu un Augustu Katasu uz 8 gadeem; Martu Lestu, Edwartu Kralu, Johanesu Normjani, Johanesu Raudjalgu un Aleksandru Lindi uz 6 gadeem; Nikolaju Urmu un Edwartu Rjappo uz 4 gadeem un Ludwigu Maido uz weenu gadu 8 mehneschеem; Jehkabu Kaplanu arestà uz 3 mehneschеem.

— **Komiju usbudinajums.** Kà jau sinots, Widsemes gubernators pagaidam atkahwis pa swehtdeenàm tirgotees no plkst. 12—5. Pamatojotees uz scho atkauju, daudzi Tehrpatas tirgotaji pehdejàs diwàs swehtdeenàs sahkuschi weikalus atkal atwehrt, kamehr lihdschim tee swinamàs deenàs slehgti. Komijus tas loti usbudinajis, ka wineem turpmak jasaudè swehtdeenas atpuhta un wini pag. swehtdeen pulzineem staigajuschi pa eelàm, protestedami pret tirgoschanos pa swehtdeenàm. Nepasihstami laudis, laikam rekruschi, kà „D.-Z." domà, laipni, bet noteikti peespeduschi daudzus weikalus slehgt.

Kurseme.

No Leepajas. Negehlis tehws. „Westnik Libawi" raksta: Schejeenes apgabala teesà drihsumà isteesàs prahwu pret semneeku K., kuru apwaino par waras darbeem pee sawàm meitàm. Ar wezako meitu K. usturejis jau ilgaku laiku kopdsihwi, kuras sekas bijuschas behrna peedsimschana. Ari pee jaunalàs meitas K. pastrahdajis waras darbus. Bez tam K. seewai ari esot masi behrni no wina.

— **1902. g. pilsehtas domneeku wehleschanu leetà,** kà sinams, daka Latweeschu wehletaju eesneedza pahrsuhdsibu. Gubernas pilsehtu leetu komisija pahrsuhdsibu atraidija, bet waldoschais senats tagad atsinis wehleschanas par nelikumigàm un atzekamàm. Bet toreis wehleto domneeku darbibas laiks jau teidzàs ar 1906. gadu.

— **Eerehdnis ar naudu nosudis.** Zaur Odesu Leepajà schinîs deenàs peenahza no kahdas Angku firmas Arabijà suhtijums uz Palangas eedsihwotaja Gutmana wahrdu. Leepajas muità suhtijums tika usplehsts, apskatits un atkal aissehgeleets. 20. okt. eenahza Leepajas pasta waldè pasinojums no muitas waldes, ka wehstulê atraduschees 3468 rbl.; reisê ar to eenahza Palangas pasta preekschneeka weetas ispilditaja Seemeka pasinojums, ka, pasta taschu Palangà attaisot, naudas wehstule tur naw atrasta. Uz wehlokeem wairakkahrtigeem peeprasijumeem no Leepajas tika isskaidrots, ka pasta preekschneeka weetas ispilditajs isgahjis. Leeta islikàs schoubiga un par winu sinoja Polangas polizijmeisteram un Rigas pasta-telegrafa aprinka preekschneekam. Polangas polizijmeistars uz to pasinoja, ka Seemelis 21. oktobrî pahrgahjis pàr tuwejo Pruhsijas robeschu un mehginajis tur ismainit leelaku sumu Kreewu naudas. Pasta kase un krahjkase tika aissehgeteta. Kad eeradàs Rigas pasta-telegr. aprinka preekschneeka palihgs, kasi atwehra un atrada to tukschu. Nosagtà naudas suma wehl nesinama, jo wisas grahmatas isnihzinatas.

Par Aisputes-Kuldigas dselszeka buhwi. Kà „Rig. Ztg." raksta, schinîs deenàs tiks notureta Leepajas-Aisputes schaurleeschu dselszeka akzionaru sapulze, kurà spreedìs par schi dselszeka turpinaschanu no Aisputes lihds Kuldigai. Schi zeka gabala buhwe gandrihs galigi nodroschinata; pat ja Leepajas-Aisputes dselszeka akzionari neusnemtos scho zeku buhwet, tad tomehr buhtu peeteekoschi daudz interesentu, kas paschi scho buhwi usnemtos. Wisa stiga ir jau iswilkta. Tiklihds buhs

notikuse goliga isschkirschanàs, warès tuhlit sahkt darbus. Leepajas-Aisputes gabals ir 47 werstes garsch un tika usbuhwets pusotra gada laikâ. Aisputes-Kuldigas gabals ir 34 werstes garsch, un ja darbs schoruden teek sahkts, tad nahkamu rudeni waretu jau buht gataws.

No Aisputes. Behgot noschauts. 16. okt. weetejâ posizija, kâ „L. Z." sino, apzeetinajuse sweschu zilweku, kursch wehlak atsinàs, ka winu sauzot Gustawu Tenesenu, winsch bijis par daudseem noseegumeem no kara teesas noteesats, bet winam palaimejees no zeetuma ishehgt. Winsch ari starp zitu atsinees, ka peedalijees pee bahrsneeka Silmana nonahweschanas Leepajâ, sch. g. 16. maijâ. Uz scho isteikumu pamata Tenesenu gribejuschi west uz Leepaju, bet pee Aisputes stanzijas winsch metees behgt un wedeji winu noschahwuschi.

No Salgales. Slawejama basnizas apkopschana. Salgales basniza tagad tiklab no ahrs, kâ no eekschpuses atstahj patihkamu eespaidu. Bet lihds tagadejam stahwoklim wina nolkuwusi zikai pamasam Wispirms zaur mahzitaja Konradija gahdibu wina dabuja torni un mahz. Neandera laikâ — ehrgeles un altara bildi. Tagadejais mahz. Grünera kgs ruhpejàs par basnizas pamatigu islaboschanu, kahdam noluhkam wajadseja 3500 rbl. Astoto daku no schàs sumas dahwinaja Meschotnes firsts Lievens. Pahrejo naudu, uz basnizas preekschneeka H. f. Röpenacka luhgumu, dewa kronis, — un schowasar notika basnizas pahrbuhwe: eelika jaunu grihdu, peebuhweja ehrtu gehrbkambari, torna krustu apseltija, basnizu pahrkrahsoja. Uz pahrlabotàs basnizas atwehrschanas swehtkeem s. Röpenacks dahwinaja skaistas altara un kanzeles segas. Izbuhwei isdotàs naudas istruhkumu draudse tuhlit sameta. Pateesa atsiniba un sirsniga pateiziba peenahkàs wiseem teem zeen. kungeem, kas nesuschi upurus un puhlejuschees basnizas apkopschanas labâ.

Kàds draudzes loceklis.

No Saldus meesta. Atkal behdas. Saldus meestina domneeki atkal sagahdajuschi behdas weetejeem trakteerneekeem un schenkereem. Pagahjuschâ gadâ weetejee trakteerneeki maksaja pilsehtinam nodokli kopâ 1800 rbl., bet tagad schis nodoklis ir paaugstinats par 200 rubleem. Kâ dsird, tad „kroga papas" schahdu nepareisibu gribot pahrsuhdset: wineem katru gadu pilsehtas walde nodokkus paaugstinot, bet „kundes" paleekot arween masak un masak, Ko lai dara, tee laiki grosàs un laime projam sogàs!

Eemetejs.

No Jelgawas.

Jaunàs Latweeschu basnizas eeswehtischana nolikta uz 4. nowembri. Eeejas kartes preeksch pirmàs deewkalposchanas buhs no pirmdeenas sahkot dabujamas pee draudses mahzitaja, kâ ari pee dascheem preekschneezibas lozekleem. Draudses preekschneeziba zerè, ka kartes isnemot, draudses lozekli neaismirsis pehz eespehjas pasneegt ari kahdas dahwanas preeksch jaunàs basnizas, jo preeksch wisu buhwes isdewumu segschanas sawahzoma wehl ihsti prahwa summa. Eeswehtischanas deenâ noturès trihs deewkalposchanas: plkst. 10, 2 un 4. Abàs pehdejàs deewkalposchanàs spredikos mahzitaji no zitureenes, kâ sagaidams, prahwests Irbe un kara-spehka mahzitajs Schmidtchens no Rigas. Pehz deewkalposchanas buhs garigs konzerts, kurâ pirmo reisi usstahsees jaunais basnizas koris, brihwmahkslineeka O. Kaulina kga wadibâ.

Plaujas swehtkus schogad isrihkos Jelgawas Latweeschu Beedriba swehtdeen 28. oktobrî. Uz scheem swehtkeem weenmehr lauzineeki ir sapluhduschi no malu malàm, un jadomà, tâ tas buhs ari schoreis. Pawehlu nu gan swehtki isnahk, bet schogad jau rudenis ari bij tahds, ka lauzeneeki daudz wehlak tika galâ. Meerinasimees ar to — „kas lehnam nahk, tas labi nahk". Swehtku deenâ J. Duburam plkst. 2 „Kruschokâ" buhs dseesmu un deklamaziju wakars. Programa jo plascha. Dseesmas uz klaweerèm pawadìs P. Kreewinsch. Pehz tam, plkst. 5, Rigas akteeri, G. Schibalta wadibâ, israhdìs kodoligo lugu „Sarkanais teesnescha mehtelis". Un beidzot, pehz teatra, deja. Weesi warès ari apskatit Laukstaimneezibas Beedribas jaunbuhweto dischenо namu, Katoku eelâ № 44. Ari tur no plkst. 6 spehlès musika dejai. Zenas teatrim un dejai gan padahrgas, bet jadomà, apmekletaju netruhks

A. P.

Wijolu mahkslineeka J. M. Lasdina konzerts treschdeen 24. okt. bij deesgan labi apmeklets, bet wareja ari buht wisas weetas pilnas. Jelgawneekeem naw beeschi isdewibas dsirdet scho mahkslineeku. Leelu peekrischanu eeguwa kaistà Tschaikowska romanse, bet pehz d' Ambrosio „Canzonettas" un Poppera „Elfentanz" applausi nemitejàs, lihds kamehr mahkslineeks nebij dewis pedewas. Dsehrwes ikdses nospehletà Lista „Rapsodija" № 8 tà eejuhsminaja klausitajus, ka ari tur applausi nerima un jaunojai mahkslineezei bij jadod peedewas. Zeen. mahkslineezei peemiht apbrihnojama wirtuositate un sem winas pirksteem skanas lihdsigi pehrlèm rit. Pehz beidzamà gabala, Bizè-Sobaja „Carmen-Fantaisie", kuru ispildija Lasdina kgs, publika wehtraineem applauseem iskauleja wehl diwi peedewas, no kuràm pirmà bij cisgrahbjoschi jauks gabals. Pee klaweerèm pawadija Silewiz kundze ar pasihstamo isweizibu.

A.

Jelgawas kara teesa otrdeen teesaja Rudolfu Dubowu (20 g. w.) un Ansi Steinertu (45 g. w) par to, ka wini sch. g. julijâ pee Behrsmuischas nolaupijuschi loru dsineseem 5 rbl. 50 kap. naudas un pulksteni. Dubowam peespreeda, kâ „B. T." sino, nahwi zaur pakahrschanu, Steinertam — 15 gadus pee spaidu darbeem.

Jelgawas kara teesa treschdeen, kâ „B. T." sino, isteesajusi apsuhdsibu par Gaweses muischas ehku nodedsinaschanu un islaupischanu pa ugunsgrehka laiku. Izmekleschanâ israhdijàs, ka apwainotee naw peedalijuschees pee dedsinaschanas, kapehz spreedums isnahza mihkstaks. Peespreeda: Jahnim Sudmalim, Peterim Krikmanim un Andrejam Kalninam arestantu rotu uz 1½ gada, Karlim Kreewam — uz 1 gadu; Karlim Luteram — 4 gabi zeetumâ. Seemalinu, Dsegori, J. Krikmani un Grundupi attaisnoja.

Nahwes sodu J. Kronbergim un Fr. Linkewitscham (Linke) generalgubernators pahrwehrtis spaidu darbôs, pirmajam uz nenoteiktu laiku, otram uz 20 gadeem. Zerbstam (Zehrpam) peespreestais sods (20 g. pee spaidu darbeem) apstiprinats.

Atbilde —s— kungam. Ir laudis, kuri ar to lepojàs, par ko ziti sarkst, ja —s— ar scheem wahrdeem beidz sawu atbildi uz manu paskaidrojumu, tad es ar scho sahku. Ziti sarkst par patwaribu, par ko es usskatiju sawu atstahdischanu zaur domi no direktora weetas, bet —s— slawè to kâ warona un goda darbu no domes puses. Ja Jums, —s— kgs, bij buhschas un wajadsiba rakstit par scho leetu atklahtibâ, tad Jums ar wajadsetu sanemtees tik daudz buhschas usdot teeschus motiwus, kas pamudinajuschi domi spert pret mani schahdu nelikumigu un patwarigu soli. To Juhs nedarat ari wehl sawâ otrâ raksta, bet aprobeschojatees ar jaundm insinuazijàm un tumscheem nenoteikteem aisrahdijumeem, lai leetas nesinatajs tiktu mulsinats. Sak, ko war sinat, tur tak kaut kam wajag buht, waj nu tâ teeschi par neko sweedìs zilweku laukâ?! Es sawâ paskaidrojumâ usskaitiju wisus eemeslus, kahdi man tika usskaititi par wainu no domes puses, kas padara manu personu un manu darbibu beedribâ par nezeeschamu. —s— kungs tomehr no mana raksta iskehris tikai weenu wainu, t. i., ka direktora amats ziteem eekahrojees un weenigi to sihki apzerè. Tas leek man domat, ka sche buhs ta ihstà warschazs, kas koti sahp.

Uz —s— raksta nebuhtu bijis wairs ko atbildet, bet tâ ka winsch atkal tihschi aisker manu personu, it kâ domei buhtu „ziti dati", par ko mani apsuhdset, tad usaizinu —s— kgu nekawejoschi ar teem nahkt klajâ un neaprobeschotees weenigi ar wispahrejàm aisdomigàm frahsèm. Godigs wihrs atklahtibas nebihstàs. Zitadi man ir teesibas domat, ka Juhsu rihzība ir tahda, kas atklahtibas kritiku neistur. Beedribai tas war tik par labu nahkt, ja Juhs atklahti pasakat, kahdus noseegumus esmu darijis, zik kreetni rihkojàs dome, tahdus, kâ mani, atstumdama. Zitadi man rodàs aisdomas, ka dome schoreis, rehkinadama weenigi uz to, ka pilnâ sapulzê nebuhs peeteekoschs skaits, kas eedroschinasees schai oligarchijai un winas pretlikumibàm preti stahtees un tadehk nehmusès buhtchu patwarigi atstahdinat to sawu kolegi, kas grib buht sawâ rihzibâ pastahwigs un negrib lozitees lihdsi sinamai klikei. Waj wini nebuhs pahrrehkinajuschees, to rahdìs wisdrihsakà nahkotne. Man personigi gruhti tizet, ka pilna sapulze buhs tahds behrns, kas aprobeschosees weenigi ar schis oligarchijas patwaribas sankzioneschanu. Jo ja pilna sapulze atsihst schahdu rihzibu, tad ta pate sawu waru peelihdsinatu nullei. Tad ari turpmak jadomà nekautrèsees dome eemaisitees pilnas sapulzes usdewumôs un katru direktoru, ko pilna sapulze eewehlès, dome ar sawu waru atstahdinàs, ja tas winai schà waj tâ buhtu nepatihkams.

Kr. Seewalds.

Sinas par Latweeschu laikraksteem. „Leep. Atb." saskaitijis, ka 2 rehdejo gadu laikâ (no 17. okt. 1905. g. lihds 17. okt. sch. g.) Latweescheem isnahkuschi weseli **95** preses organi. No teem wehl tagad isnahk 23, dabigâ nahwê miruschi (aiz abonentu truhkumu, tâ tad drihsak „bada nahwê") 28, administratiwâ kahrtâ aisleegti 45 laikraksti.

Sirgu tirgus, ko notureja pirmdeen, 22. oktobrî, schoreis bija tâ pawahji apmeklets no sirgu uswedejeem, kâ ari no pirzejeem. Deenu eepreeksch — swehtdeenâ — bija gan leelaka lauschu druhsma uz tirgus pamanama un ari Schihdu un Tschiganu un — deemschehl ari Latweeschu — rauschanàs ar sirgeem wairak eewehrojama. Uz tirgus laukuma bija sawestu apmehram 300 strahdajamo sirgu, eekams stallôs bija eeweetotu knapi 100 labako Kreewijas kareeschu sirgu. Ar tirgoschanos ari gahja pawahji, jo wairak bija peedahwataju, nekà pirzeju, kaut gan zenas par labeem sirgeem nebija wisai augstas; tâ tad bija nomanams, ka ari uz sirgu tirgus walda eewehrojams naudas truhkums. Atwestee sirgi, kâ nepahrdoti, tika atkal aiswesti atpakaļ uz sawàm agrakàm weetàm.

—e—

Ugunsgrehks naktî uz otrdeenu iszehlâs Palejas eelâ № 28, sehtâ, kur sahka degt diwstahwu muhra ehkas jumts. Uguns isplatijàs koti ahtri, tâ ka augschstahwa eedsihwotaji tikai ar mokàm paspehja glahbtees, un daschi behrni bij jaaisnes zaur logeem. pahri kaiminu namu jumteem. Uguni dsehsa no tscheràm pusèm. Kahda seena, gahsdamàs, apbehra daschus dsehsejus, bet par laimi tee kluwa zauri ar weegleem eewainojumeem Bet weenam usgahsàs wirsû degoschi koki, un beedreem tikai ar leelàm mokàm un dsihwibas breesmàm isdewàs winu iswilkt no degoscheem gruwescheem. Nelaimigo noweda uz slimnizu, kur israhdijàs, ka winsch dabujis gruhtus deguma un speduma bruhzes. Uguni nodsehsa tikai ap plkst. 6 no rihta. Namam nodega jumts un stipri sabojati daschi dsihwokli un katoku skolas telpas. Nams, kâ „B. T." sino, bijis apdroschinats, bet sabojatâ manta tikai pa dakai.

Preeksch slimàs jaunawas Lisetes Glahsneek ekspedizijâ eemaksatas sekoschas dahwanas: J. B. 50 kap., Alb. Blumfeld 50 kap., Th. Janson 50 kap., Upman 50 kap., W. 1 rub., A. 25 kap., kopâ 3 rub. 25 kap. Tahlakas dahwanas nem pretim schis awises ekspedizijâ.

Wisjaunakàs sinas.

No Peterburgas. Kadetu wadons Miljukows kahdâ wehletaju sapulzê isskaidrojis, ka kadeti wiseem spehkeem puhleschotees, Stolipina projektâ par weetejàs paschwaldibas reformu isdabut zauri pahrgrosijumus brihwprahtigâ garâ. Bet ja tas nebuhtu eespehjams dehl labo stipras oposizijas, tad kadeti buhschot ari ar meeru reenemt waldibas projektu, jo esot labaki iswest dsihwê kaut kahdas derigas reformas, lai ari tàs nebuhtu pilnigas, nekà palikt pee wezàs kahrtibas.

Peterburgâ, 25. okt. Pahrwehleschanàs 1. kurijâ eewehleti oktobristi v. Anreps un Lerchs, otrâ kurijâ kadeti Roditschews un Kokubakins. Maskawâ pirmajâ kurijâ eewehleti oktobristi Gutschkows un Plewako.

No Rigas. „Düna-Ztg." sakàs dsirdejusi, ka pret Dr. Preedkalnu zelta apsuhdsiba par noseegumu, kura dehl winsch war saudet sawas teesibas un tikt nespehjigs eenemt walsts domneeka weetu. Schimbrihscham winsch esot palaists swabadibâ pret 1000 rbl. leelu kauziju un pret apsolijumu, ka winsch Rigu neatstahs.

Basnizas sinas.

Leepajas Sw. Annas basnizas draudses sinas no 15. lihds 21. oktobrim. Kristiti: Wera Plute, Anna Kuhle, Ernests Behrsinsch, Peters Edmunds Karlis Bakschas, Krischs Irbe, Jahnis Jurke, Jahnis Laugals, Erna Malwine Anna Sihle, Arwids Karlis Woldemars Behrsinsch, Elisabete Selma Bergman, Jekabs Oskars Wehwers, Marija Alma Dobel, Anna Nowad, Frizis Birse, Emilija Olga Reekstin, Andrejs Alfreds Lanka, Betija Emilija Anna Leepa, Lihse Albertine Attold, Janis Behrsinsch, Olga Pauline Buida. Usstaukti: Johans Eduards Kawalewskis ar Liseti Emmu Girgens; Jahnis Klawa ar Billi Reitman; Frizis Dakfche ar Annu Kirchhof; Augusts Bikners ar Alwini Meier; Martinsch Egerts ar Mariju Dickman; Ehrmans Salaus ar Juli Jurjahn. Laulati: Karlis Ribinsch ar Linu Wehwer; Jahnis Tihde ar Maigu Risik. Miruschi: Andrejs Arwids Lihks 5 m.; Karlis Wehwers 1 g.; Trihne Rein 80 g.; Lina Alise Tannenberg 8 ned.; Ludwigs Eglits 19½ g.; Katrihne Preedol 6½ m.; Karlis Julius Gederts 14 m. w.

A. Riemschneiders.

Jaunu-Leepajas basnizas sinas no 15. lihds 21. oktobrim. Kristiti: Hermine Anna Lillija Dundur, Alise Selma Dambeneek, Karlis Eichwalds, Austra Elisabete Meier, Schanis Nikolajs Strehls. Usstaukti: Frizis Hermansons ar Lihbu Jansson; Jekabs Kalejs ar ar Mariju Weiss; Andrejs Sterns ar Lawihst Janson; Andrejs Bambuls ar Billi Usche; Juris Laue ar Gehdu Kalnin; Ernsts Osols ar Annu Melbahrd; Janis Laudinsch ar Kati Freischitz; Mikels Dsehwens ar Annu Lahze. Laulati: Jahnis Ernstsons ar Johannu Kawanski. Miruschi: Karlis Schmehlinsch 44 g.; Rudolfs Jaunsems 2 g. 1 m.; Karlis Pauls 1 g.; Mikels Runaus 76 g. 7 m.; Friedrichs Baars 30 g. w.

Basnizai par labu sanemti no K. K. 1 rbl.; no J. R. 1 rbl.

Deewkalposchanas 28. oktobrî plkst. 9 no rihta.

Mahzitajs **Goldberg.**

Wehstules un atbildes.

P. Kr. M—â. Juhs mums jau wairakkahrt esat peesuhtijuschi wehstules, uz kuràm uslipinatas nederigas pastmarkas. Turpmak tahdas wehstules wairs nenemsim pretim. — **J. S. P—konê.** No Jums peeprasitee „Latw. Aw." numuri №№ 78 un 80 naw wairs dabonami.

Ekspedizija.

Izdew. un redaktors: Latw. Dr. Beedr. tagadejais presidents **Th. Doebner.**

Redaktors: **J. Weissmanis.**

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

Jelgawas Laukstaimneezibas Beedribas
Krahschanas un Aisdoschanas Sabeedriba
(atklahta februarî 1900. g.).
Telefons № 62. **Jelgawâ, Katoku eelâ № 19.** Telefons № 62.
30. septembrî 1907. g.

Droschibas kapitals 169,612, rub. 38 kap., neeerehk. 1572 beedru garantiju.
Bilanze swahrstàs ap 1,853,299 rub. 64 kap.

1) **Par noguldijumeem** maksà par gadu **3—6%**, skaitot no noguldischanas deenas. Par **skiro-noguldijumeem** maksà **3%**.
2) Par **aisdewumeem** nem **6½—8%** par gadu. Peeprasijumus isspreesch pirmdeenàs.
3) **Kantoris atwehrts** ik darbadeenas no pulksten. 10—2 deenâ.
4) Beedri war buht **abeju dsimumu personas,** kà ari sabeedribas un arteli.
5) Noguldijumi un aisnehmumi ir **swabadi no krona nodokleem.**
6) **Uz generalsapulzes nolehmumu pamata sabeedribai jatura arweenu wismaz 3% no bilances summas swabadas naudas,** lai noguldìtajeem uz pirmo peeprasijumu des uzsazischanas waretu izmaksat winu noguldijumus. **Walde:** agr. **J. Bisseneeks.** Agr. **J. Brasda.** **D. Kahnbergs.**

Karlis Berris,
Jelgawâ, Palejas eelâ № 2.
Peedahwà zeen. publikai pehz mehra pagatawotus
elegantus uswalkus
no koti isturiga seemas schewiota wismodernakôs angku musturôs, sahkot no 24 rbl. par uswalku. Tàpat ari
watetus mantelus
no skaidras wilnas mantelu schewiota, skaista isskata un glihta darba, no 25 rbl. sahkot.
Leela izwehle no **pletwelas, kruhtim, krahdsineem, manschetèm, krawatèm** un **podsiwàm.**

Wez-Auzê.
Latweeschu Awises
pa nummuram pahrdod W. Schmidt kga jaunajâ maises weikalâ pee tirgus platscha, pascha namâ.
Numurs maksà 3 kap.

Slimeem!

Frantschu ahrsts profesors Broun-Sekars, 72 gadus wezs, wezuma nespehka dehl bij peespeests atstaht ahrsta praksi un lekziju lasischanu. Salihdsinot sirmgalwja waj nespehziga zilweka organismu ar jauna, pilnôs spehkos stahwoscha, wingra zilweka organismu, uskrihtoschâ mehrâ war pamanit, ka pee pirmajeem atslabbusi muskuku darbiba un pamasinajees dsihwibas dseedseru leelums, un tad protams pamasinajees ari no dseedsereem isstrahdatais schkidrums, kursch pahrpilnibâ atronams pee jauneem zilwekeem. — Pahrdomajot, — waj tikai schi schkidruma esenze, kursch pee jauneem zilwekeem isplusht pa wiseem organeem, nepeedod wineem spehku nepahrtraukti strahdat bes noguruma, kas pee wezeem un nespehzigeem ahtri estahjàs, winsch nolehma to ismehginat pee sewis. Saschkaididams jauna trusischa dseedserus, Broun-Sekars dabuto schkidrumu (sperminu) peeweda sawam organismam un pehz dascheem mehginajumeem sahka atkal strahdât un usnehma lekziju lasischanu, un kad wina aprihnojamâ weselibas atlaboschanâs israhdijâs isturiga un newis pahrejoscha, winsch par sawu leelisko atradumu pasinoja wiseem sinibu wihreem.

No ta laika ahrsti pehz dandsismehginajumeem atsinuschi, ka spermins nepahrspehjami labs lihdseklis pret wezuma nespehku, masasinibu (anemiju, dahluma kaili, rachitu) plauschu diloni waj zitadàm gruhtàm slimibàm, pret sabojatu nerwu sistemu zaur meesigu waj garigu pahrpuhleschanos, netiklibu, alkoholismu, diloni un treeku, wihreeschu nespehjibu, pret uhdens slimibu zaur neparcisu sirds darbibu, zukura slimibu, nepilnigi isdseedinatu sifilisu, podagru, isstibra organismu no strofuleem u. t. t.

Iswilkums no slimneeku atsaukshmèm par „Sperminu - Kalenitschenko".

Augsti zeenits **Dimitrij Konstantinowitsch!** Slimoju 4 gadus, staigaju ar krukeem, nespehju strahdàt; ismehginaju daschadus ahrsineezibas lihdseklus, bet wiss bij weltigi. Kad biju isdsehris 2 pudelites no Juhsu lihdsekla, wareju krukus likt pee malas un tagad jau wesels mehnesis, kopsch atkal strahdaju. Ehstgriba aphrihnojama, meegs teizams. Tikai zaur Juhsu lihdsekli isglabbu sewi un sawu gimeni no redsama posto. Андрей Дегтяревъ, Харбинъ К.-В. ж. д. вагон. мастер. 26. іюля 1907. г.

Slimodams $1^1/_2$ gada ar zukura slimibu, (5—8% zuk.) pasaudeju spehkus, paliku nerwoss, newareju gulet, un wairak deenu no weetas iszeetu sahpes aknâs; kahjas uspampa. Tadehl ari pa pehdejo 10 mehn. laiku newareju ispildit sawus deenesta peenahkumus. Pehz Kalenitschenko sperminа trijn nedeku leetoschanas jutos pilnigi wesels, prahts jautraks nekà preeksch slimibas, un 13. aug. bija $1^1/_2$% zukura. Kopsch marta mehnescha esmu eenehmis 10 pudeles sperminа un mana kermena swars peenehmees par $16^1/_4$ mahrz. KaralisKâs muitas waldes usraugs **Pochilski.**

Wahzijâ, Eidkunôs, Kulaka namâ 17. augustâ 1907. g.

Kalenitschenko noliktawai Londonâ. **Zeenits kungs!** Juhsu esenzes wehrtiba augstaka par wisu usslawu. Tagad juhtu, ka esmu atradis lihdsekli, kursch isdseedinàs manus pilnigi sabojatos nerwus, kuri zeetuschi zaur pastahwigu garigu peepuhleschanos, un kadehl jau kopsch 9 mehneschem wairs newaru strahdat. Ismehginaju daschadus lihdsekus preeksch nerweem, bet ne no weena nepeeredseju tahdus panahkumus, kà no weenas pudelites no Juhsu lihdsekla. Weenkahrschi aprihnojami, kà tas man palihdseja. Zeenibâ **A. Sarnel.** ParakstS apleezinats no notara H. D. Swinstead London 11 Lincoln's Inn Fields W.C.

Augsti zeenits **Dimitrij Konstantinowitsch!** Pateesi nesinu, kà lai Jums pateizos. Tagad juhtos pilnigi wesels; spehki **leelisti** peenemàs, prahts **neparasti** jautrs, darba spehja teizama, no rihteem rakstot rokas wairs netrihz, pee darba keros ar preeku, strahdaju ahtri un weegli, domas skaidras, ehstgriba un sagremoschana laba. Zik jauki ir dsihwot! Leelo paldeews Jums. Weenmehr buhschu Jums pateizigs un tàpat **wiseem teem, kas pabalstijuschi schi lihdsekla isplatischanos.** Smolenskâ. Ar zeenibu W. Maslows.

Dsili zeenijamais **Dmitrij Konstantinowitsch!** Pehz 2 butelischu spermina eenemschanas pahrsteidsa mani eepreezinoschi panahkumi. 2 spermina butelites darija to, ko nespehja darit 2 fesonas Kaukasôs, par to ari issaku Jums sawu karstako pateizibu par sperminu, kursch mani taisni atgreesis atpakal dsihwei. Juhsu padewigais **P. W. Seliwanow,** r. Липецкъ, Марійнскій заводъ.

Ir wairak simtu un gandrihs it deenas no jauna peenahk klaht no wisàm semèm sajuhsmigas atsauksmes no slimeem par Kalenitschenko spermina labo eespaidu uz winu organismu.

„Sperminš-Kalenitschenko"

preeksch eekschkigas leetoschanas top isgatawots no **Dr. med. Telnichina** sem medizinalwaldes usraudsibas. Laboratorijas direktors Dr. J. Iw. Sollogubs, assist. usraugi Dr. F. S. Abramows.

Maksà 1 pud. spermina 2 rbl. 50 kap. Suhtijums 1—3 pudeles 50 kap. Issuhta ari uz pehzmaksu.

Broschuras par sperminu Kreewu un Anglu walodâs lihds ar atsauksmèm no ahrsteem un slimneekeem teek issuhtitas bes maksas.

Pagarinats muhschs.

Sinisku-populars sazerejums no prof. Dr. Guasè. Kà pazelt un pagarinat dsihwibas spehkus, kas suduschi zaur augschâ minetàm slimibàm. Grahmata maksà: brosch. 1 rbl., peesuhtischana 25 kap. (uz pehzmaksu 35 kap.) Krahjumâ pee isdeweja D. Kalenitschenko. Dabonama pirkt wisàs grahmatu pahrdotawàs.

Adrese Kreewijâ: Д. Калениченко, Москва, Петровскій бульв. д. **№ 51.** Telefons № 130—08.

Anglijâ: Dépôt **Spermine-Kalenischenko,** London W. 85. Oxford Street **Mr. Ad. Siemssen.** Wahzijâ: Dépôt **Spermin-Kalenischenko, Ad. Siemssen.** Eydtkuhnen.

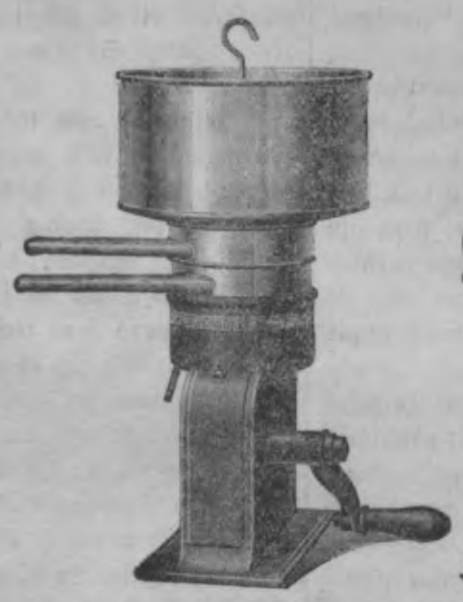

Weenkahrscha zentrifuga

preeksch masakàm saimneezibàm

„Domo"

A/G Salenius Werkstäder Stockholm patente.

Galwo par 30 stopeem stundâ spehju.

Trumuls is weena gabala.
Naw gumijas rinku.
Solida buhwe.
Katrs par to lai personigi pahrleezinajàs

Paschpalihdsibas (Selbsthilfe) Sabeedribâ

Rigâ, pee pulwera torna waj

Paschpalihdsibas Sabeedribas noliktawâ Zehsîs.

Pee Eischen Zelmin kga Smiltenê.
„ J. M. Rupais kga Kandawâ.
„ Georg Heuschel kga Walmeerâ.

Pee W. Gotthard kga Jelgawâ.
„ W. Taube kga Lasdonê.

Friedrichsohn & Bicke kgeem Leepajâ.

Tikai lihds 5. nowemb. 1907. g.

Pee inwenturas atliktu pretschu:

kungu mehteku drehbes,
kungu apgehrbu drehbes,
dahmu kostimu drehbes,
dahmu konfekziju drehbes,
wilnas gultas dekus,
wilnas apleekamos lakatus,

kà ari leelaku partiju

daschadu atlikumu ispahrdoschana.

J. Cäsarewitsch,

drehbju, audeklu un wetas pahrdotawa,

№ 11, Leelajâ eelâ № 11.

Mana priwatà klinika

preeksch kirurgisktàm un **seeweeschu slimibàm** tagad atrodàs **Nikolaja eelâ № 14. Telefons № 2624.** Slimneekus usnem klinikâ katrâ laikâ. Runajams no plkst. 10—12 preeksch pusdeenas.

Dr. med. J. Ausin,

Rigâ.

Pahrdod:

tschetras **wilnas kahrschamàs maschinas,** 40 zollu platas lihds ar **aparatu, pluzinamu maschinu** u. **wehrpjamu maschinu.** Adrese: Ков. губ. чр. Линково им. Червоный Помушъ Закевичу.

Zaur scho pagodinos pasinot saweem zeen. pirzejeem, ka weikala paplaschinaschanas dehl **pahrzeku** sawu

galanterijas pretschu weikalu uz

Kangihseru eelu № 34,

pretim jaunajai Jelgawas pilsehtas draudses basnizai.

Pahrdodu gatawu wihreeschu, seeweeschu un behrnu weku, bluhses, preekschautus un behrnu apgehrbus.

Augstzeenibâ **K. Jablokowa.**

Pahrzelojis

esmu runajams eekschkigàs, sewischki **plauschu kaitês** no pulksten **10—12** un no **4—6**

Dr. Beldau,

Rigâ, Kalku eelâ № 8.

No **17. oktobra** atkal peenemu slimneekus. **Ahrsts aufu, deguna un kakla slimibàm**

Dr. Friedrich Hoheisel.

Jelg., Katrihnes eelâ № 6.

Dr. Beelajews

runajams **dsemdeschanas palihdsibâ seeweeschu slimibàs** un **weneriskàs slimibàs** otrdeenàs un peektdeenàs no plkst. **8—10** pr. pusd., **4—6** pehz pusd. **Jelgawâ, Salajâ eelâ № 23.**

Mag. J. Hertela

apteek. pretschu pahrdotawa **Jelgawâ, Pasta eelâ № 13,** peedahwà daschadus **termometrus** logu stiklu daschadôs leelumôs no **Puseneeku** fabrikas.

Kannuma, ahdas, sifilis, dsimuma un **eekschejàs slimib.** Peenem ikd. no 9—1 un 5—8 wak. **Ahrsteju ari zaur elektrizitati. Dr. Wilh. Loewenberg. Rigâ, leelâ Jaun eelâ № 24,** 2 ir. netahlu no Daugawas tirgus.

Maksa Jakobsona

apteekas pretschu un krahsu tirgotawa **Jelg. Katoku eelâ 37** pretim Laukfaimn. Beedrib. jaunajam namam peedahwà: **galdneekem** kola spirtu, politur-spirtu, schellatu, lihmi; **mahlderem** gatawas eellas krahsas un pulwerôs.

Sperminu

no **D. K. Kalenitschenko Maskawà.**

Meita

pee kehka un isstadàm wajadsiga Jelg. Pasta eelâ № 8, sehtâ, pee Raphael kundses.

Peektdeenas wakarâ, 19. oktobrî sch. g. **noklihdis** $1^1/_2$ g. wezs, pelekas spalwas, melnu strihpu pahr muguru, ipsi apgreestàm krehpèm un asti, wideja auguma,

kumelsch

(kehwe) 60 rbl. wehrt. Personas, kas sina, kur atrodàs minetais kumelsch, top lubgtas, pret pateizib. algu, pasinot K. Rosenam Krona-Wirzawas „Muschàs" (чр. Мигаву).

Wisi

pehrk un leeto tikai jaunmodes, elegantos pulksteenus

„Монтръ"

kuri leelisti apmeerina katru pirzeju.

Scho pulksteenu labàs ihpaschibas:

Eewehrojami elegantà fasona, tik plakani kà sudr. rublis, melna kodinata tehrauda, bes wahk., uswelk. 1 reis 36 stund. Kreetns skanigs mekanisms ihstàs Genfes konstrukzijas, „Zilindra" sistemas. Schos pulksteenus senak pahrdewa par 10 rub. gab. Tagad, pehz papildinatas pulksteentaisitaju mekanikas, fabrika isgatawo pr. Kreewijas ikdeenas ap 8000 pulksteenu.

Maksà 3 r. **50** k. gab., diwi pulksteni par **7** r., ar galwoj. uz 8 gadi.

Lai panahktu plaschaku apgrosijumu un lai publ. eepasihst. ar scheem pulkst., mehs apstelletaju kgeem dodam kà premiju modernu, elegantu portmoneju no ahrsemes kasu ahdas, seemischka oderi eekschpusê, ar platu nikela slehdsamo u. stempeli pr. apstelletaja wahrda, tehwa u. famil. wahrda.

Ja wehlàs pulksteenus ween, tad maksà **2** rbl. **95** kap. gab.
Ja wehlàs portmoneju ar stempeli ween, tad maksà **1** rbl. **75** kap. gab.

Apstellejumus ispilda tuhlit pehz sanemschanas, un issuhta uz pehzmaksu bes eemaksas. Issuhtischana pehz pasta tarifa. Luhdsi adreset:

Главный Складъ часовъ „Альбертъ Миллеръ и Ко.", Варшава, Золотая 35—62.

Kas wehlàs pulksteena mekanismu „Enkura" sistemas, war tahdu eeguht kopà ar mineto portmoneju par **5** rbl. **50** kap., 2 gab. par **10** rbl.; bes portmoneja par **4** rbl. **40** kap. gab., 2 gab. par **8** rbl. **50** kap.

Teatris „Elektrobiografs"

Jelgawâ uz tirgus platscha.

(ihpaschneeks **R. Strömers.**)

XVIII. Ser. no zeturtd. 25. okt. lihds swehtd. 28. okt.

Aisleegtas medibas.
Korsikaneescha meita.

Israhdes darba deenàs sahkàs pl. 7, 8 un 9 wakarà un swehtdeenàs un swehtku deenàs pl. 6, 7, 8 un 9 wakarâ.

No **1. nowembra sch. g.** sahks isnahkt leelakà politiski-siniski-literariska deenas awise

„Dsimtenes Westnesis".

„Dsimtenes Wehstnesis" pasneegs plaschakas sinas par Baltijas notikumeem un pahrrunàs swarigakos jautajumus patstahwigôs eewadrakstôs, aisstahwedams plaschaku aprindu intereses un wajadsibas.

Katram numuram ees lihds sewischks stahstu peelikums.

Aboneschanas maksa:

Par 1 gadu:	4 rbl. 50 kap.	ar peesuhtischanu	6 rbl. — kap.
„ 1/2 „	2 „ 30 „	„	3 „ 10 „
„ 1/4 „	1 „ 20 „	„	1 „ 65 „
„ 1 mehn.	— „ 50 „	„	— „ 85 „

Numurs maksà 5 kap.

Tà kà **„Dsimtenes Wehstnescha"** pirmais numurs tiks isplatits wairak tuhkstosch eksemplarôs gan Rigâ, gan zitàs pilsehtàs un uz laukeem, tad sludinajumi tanî tiks jo tahlu isplatiti. Par sihku drukas rindiņu jamaksà **10** kap., awises preekschpusê — **30** kap.

„Dsimtenes Wehstnescha" apstellejumus peenem **Rigâ, Todlebena bulwari № 2.**

Wisi naudas suhtijumi un pastellejumi adresejami:

Въ контору газеты **„Dsimtenes Wehstnesis"**, по Бульв. Тотлебена д. № 2, г. Рига.

Redaktors: **Augusts Kruhms.**
Isdewejs: **Reinholds Ritzmans.**

„Aumalš"

Dobelê

peenem **apstellejumus uz**

„Latweeschu Awisêm".

Wez-Schagarê

apteek. pretschu pahrdotawas ihpaschnieks **prowizors K. S. Wildbergs peenem sludinajumus** un **pastellejumus** uz **„Latweeschu Awisêm."**

Drukats pee J. G. Steffenhagena un dehla.

Te klaht 2 peelikumi.